

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/57/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125260239
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:6125260239.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o. so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., o zaplatenie 798,73 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 507 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,15% ročne zo sumy 507 eur od 28.09.2025 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 26 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 798,73 eur, úrok vo výške 54,53 eur s 9,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 798,73 od 10.11.2023 do zaplatenia.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024, uzatvorenej medzi predávajúcim - BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, spoločnosťou založenou a existujúcou podľa práva Francúzskej republiky, so sídlom boulevard Haussmann 1, Paríž 75009, Francúzska republika, zapísaná v Obchodnom registri Paríža pod číslom 542 097 902, konajúca prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bottova 7939/2A, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Slovenská republika, IČO: 47 258 713, zapísanej v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III, oddiel: Po, vložka číslo: 2990/B, a kupujúcim - spoločnosťou HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zapísanou v obchodnom registri Okresného súdu Trnava, oddiel: Sa, vložka číslo: 10130/T, došlo k predaju podniku predávajúceho. Účinnosťou Zmluvy o predaji podniku zo dňa 02.04.2024 prešli na žalobcu všetky práva a záväzky, a táto skutočnosť bola žalovanému oznámená listom zo dňa 03.04.2024. Žalobca - HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s. je teda právny nástupca uvedenej obchodnej spoločnosti - BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, a v tejto právnej veci udelil písomné splnomocnenie pre Advokátsku kanceláriu GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., ktorá poverila úkonom - podania návrhu na vydanie platobného rozkazu, svojho advokátskeho koncipienta. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa

23.11.2022 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 42801290750002 (ďalej len „ÚZ“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 879.00 Eur pre žalovaného a žalovaný sa zaviazal tieto peňažné prostriedky vrátiť v 48 pravidelných mesačných splátkach po 25.36 Eur. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nesplácal. Právny predchodca žalobcu Výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalovaný bol upozornený na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti budúcich splátok úveru ku dňu 27.10.2023 pre omeškание s úhradou splátky splatnej dňa 15.07.2023. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca uplatňuje vo výške 9.5 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 27.10.2023 (deň nasledujúci po dni vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) navýšená o 5 percentuálnych bodov. Pred podaním žaloby vyzval žalobca listom zo 14.02.2025 žalovaného k zaplateniu aktuálne dlžnej sumy s upozornením, že ak v stanovenej lehote dlžnú sumu neuhradí, bude vo veci podaná žaloba, a teda žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu v posledných troch mesiacoch pred podaním tohto návrhu. Dôkaz: Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu a oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia spolu s poštovými podaciami hárkami. Pokiaľ ide o vyčíslenie pohľadávky žalobca v tomto bode návrhu odkazuje na prílohu, v ktorej je uvedený prehľad čerpania, splátok a úhrad. Žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil sumu 152.16 Eur. Ako vyplýva z Výpisu čerpania splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 871.26 Eur, ktorý pozostáva z nasledovných položiek: Istina vo výške 72.27 Eur, táto suma predstavuje istinu 7.-11. splátky spolu vo výške 72.27 Eur, Úrok vo výške 54.53 Eur, táto suma predstavuje úrok 7.-11. splátky spolu vo výške 54.53 Eur. Zosplatená istina vo výške 726.46 Eur, táto suma predstavuje len istinu splátok po zosplatení za 12.-48. splátky spolu vo výške 726.46 Eur. Pokiaľ ide o posúdenie schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver žalobca predkladá konajúcemu súdu listiny, z ktorých obsahu vyplýva, že žalobca posudzoval s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 7 ods. 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. Interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania žalovaného. Úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver. V rámci postupu v poskytovaní úveru napíňa žalobca svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity žalovaného dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík žalobcu. Týmto procesom je posudzovaná príjmová a výdavková stránka žalovaného a ďalej sa skúmajú informácie o premenných hodnotách žalovaného ako je vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany žalovaného. Tento model je postavený na logickej regresii, kde sa jednotlivé dichotomické premenné opierajú o ďalšie. Pre každú produktovú líniu potom žalobca využíva odlišný model pre zistenie kreditného skóre žalovaného. Rovnako tak sú nastavené hodnoty minimálneho kreditného skóre, ktorého nedosiahnutím je posudzovaná žiadosť zamietnutá. Uvedené posudzovanie bonity na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami žalobcu vykonáva automatizovaný systém s výsledkom, ktorý predstavuje limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť žalovaného splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie žalovaného, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera žalovaného, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdení žalovaného, pristupuje žalobca k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu a výpisu z bankového účtu. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity žalovaného minimalizuje žalobca kontrolou žalovaného v externých registroch. Využívané sú registre Sociálnej poisťovne pre overenie príjmu žalovaného a jeho zamestnávateľa, poprípade overenie poberania dôchodku a úverové registre NRKI s ktorých pomocou sa zhromažďujú informácie, ako je napr. existencia záväzkov, ich výška, historická platobná morálka žalovaného. Hodnotu informácií z týchto registrov je pritom potrebné považovať za významnú s ohľadom na skutočnosť, že poskytujú obraz o stave záväzkov u veľkého počtu veriteľov - dá sa povedať, že u prevažnej väčšiny relevantných inštitucionálnych veriteľov pôsobiacich na trhu. Dôkaz: Posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, Úverová správa z registrov dlžníkov.

3. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami a to predžalobnou výzvou zo dňa 14.02.2025, kópiou poštových podacích hárkov, tlačivami na čl. 8-9, zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 2.4.2024, súhlasom so spracovaním osobných údajov, dohodou o spôsobe komunikácie, písomnosťami na čl. 16-17, posúdením schopnosti klienta splácať úver, listom z 3.4.2024, oznámením o prechode pohľadávok, výzvou na zaplatenie z 2.10.2023, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 26.10.2023, výpisom čerpania s plácania, písomnými vyjadreniami žalobcu s prílohami, správami o pobyte žalovaného, prehľadom úrokových sadzieb bank, prepočtom RPMN.

5. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 02.04.2024 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 262422909363537 predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 879 eur na kúpu tovaru. Dlužník sa zaviazal tento úver splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 26,70 eur mesačne. Prvá splátka bola splatná dňa 15.12.2022 a posledná dňa 15.11.2026. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá ročná úroková sadzba 16,99 %. RPMN bola 18,64 %. Predpoklady použité pre výpočet RPMN boli uvedené v časti 1, takto bola časť zmluvy označená, no v texte žiadne vstupne parametre, predpoklady z ktorých mala byť RPMN vypočítaná uvedené neboli. Táto časť zmluvy má len všeobecné ustanovenia. Zo zmluvy ďalej vyplýva, že do textu zmluvy je vsunutá iná zmluva, časť 2, zmluva o revolvingovom úvere a dohoda o poistení.

7. Listom 26.10.2023 (čl. 22) s odkazom na list zo dňa 02.10.2023 (čl. 20 druhá strana) veriteľ mal vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok a vyzvať dlžníka na úhradu celkovej dlžnej sumy v súlade s obchodnými podmienkami zmluvy. Žalobca nepriložil doručky od oboch listoch. Predložil len poštové podacie hárky. Sledovanie zásielky Slovenskej pošty nepriložil. V podaní zo dňa 15.10.2025 doručil súdu listy sledovanie zásielok, čl. 103 a čl. 106. V listoch však nie je uvedené s ktorou splátkou sa dlžník dostal do omeškania. Veriteľ uviedol len, že napriek opakovaným výzvam jeho úver nie je riadne a včas splácaný. Omeškanie konkrétnej splátky nie je uvedené v predžalobnej upomienke a ani v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

8. Z prehľadu čerpania, splácania z vyjadrení žalobcu a výpisu vyplýva, že dlžník zaplatil veriteľovi sumu 152,16 eur.

9. Z písomného vyjadrenia žalobcu vyplýva, že žalovaný čerpal poskytnutý úver spolu vo výške 879,00 eur žalovaný sa zaviazal tieto peňažné prostriedky vrátiť v 48 pravidelných mesačných splátkach po 25,36 Eur. Žalovaný uhradil sumu 152,16 eur teda 6. splátok. Ako vyplýva z prehľadu splátok a úhrad, žalobca eviduje voči žalovanému dlh. Istina je v sume 152.54 eur, náklady na vymáhaní sú v sume 18.00 eur, úrok je v sume 126.42 eur, zosplatená istina je v sume 726.46 eur a úrok z omeškania je v sume 108.60 eur. Spolu dlh je 1132,02 eur, po odrátaní úhrady 152,16 eur je to 979,86 eur. Žalobca uviedol, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď splátky úveru riadne a včas nespĺcal. Právny predchodca žalobcu výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky úveru vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené a žalovaný bol upozornený na možnosť uplatnenia práva na predčasné splatenie budúcich splátok úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní. Žalovaný napriek výzve dlžné splátky neuhradil, a teda žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti budúcich splátok úveru ku dňu 27.10.2023 pre omeškanie s úhradou splátky splatnej dňa 15.07.2023. Predložil súdu Výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 5.10.2023, daná na poštovú prepravu pod podacím číslom RF500682617SK doručená dňa 09.10.2023, výzvu k splateniu celého úveru zo dňa 26.10.2023 daná na poštovú prepravu pod podacím číslom E. doručená dňa 02.11.2023, Pokiaľ ide o skúmanie bonity predložil interný dokument o posúdení bonity s uvedením výšky príjmu, rodinného stavu a podmienok bývania, úverová správa z registrov dlžníkov NRKI pre účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, správa zo Sociálnej poisťovne o výške príjmu 900 eur. Žalobca uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu, považuje ju za dôvodnú, ale z opatrnosti ako podpornú procesnú obranu pre prípad, ak by súd dospel k právnomu záveru o neplatnosti právneho úkonu predčasného zosplatenia uvádza, že aj tak žalobca má právo na splatné mesačné splátky úveru v sume 25,36 eur ku dňu vyhlásenia rozsudku (ku dňu 15.10.2025 sú splatné splátky 35. splátok v sume 887,6 eur) s poukazom na: ust. § 566 ods. 2 OZ - Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III.ÚS 260/2021-41 zo dňa 26.08.2021, z ktorého odôvodnenia okrem iného vyplýva odsek 10. — V konaní všeobecné sudy riešili

otázku výkladu toho, aký vplyv má to, že podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov, na povinnosť dlžníka splatiť úver v dohodnutých splátkach. Pri zodpovedaní tejto otázky súdy dospeli k záveru, že dlžník je povinný takýto úver splatiť vo výške dohodnutých splátok, teda že záver o bezúročnosti nemá žiaden vplyv na výšku dohodnutých splátok v tom význame, že jednotlivé splátky by sa mali pomerne znížiť o úroky a poplatky. Takýto výklad všeobecných súdov nie je v rozpore so žiadnym ustanovením zákona a v podstate je vyplnením jeho medzery, či skôr dotvorením následkov pomerne nového inštitútu spotrebiteľského práva. Tento výklad vedie k tomu, že dlžník nie je povinný platiť dojednané úroky a poplatky, no istinu musí splatiť v dojednanej výške splátok. Na tomto závere nie je badateľné žiadne popretie zmyslu zákona, ktoré by narúšalo spravodlivosť alebo ktoré by bolo možné považovať za svojvoľné. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. júla 2025, sp. zn. 10CoCsp/11/2025, odsek 39.- Odvolací súd pre úplnosť považuje za potrebné uviesť, že sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej uvedenej v odvolaní, podľa ktorej súd žalobcovi nemôže priznať ani jednotlivé splátky, ktoré sa stali splatnými pre ich nezaplatenie v lehote splatnosti, nakoľko by došlo k porušeniu zásady „ne ultra petitem“. Odvolací súd má za to, že žaloba žalobcu sa neodvíja od splatnosti celého úveru, ale odvíja sa od zmluvy o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver zo dňa 24.1.2024. Preto, ak súd nepriznal nárok po zosplatnení, t. j. k zosplatneniu nedošlo, je žalovaná ako spotrebiteľ povinná plniť dohodnuté jednotlivé splátky, samozrejme, ak nedošlo k ich premlčaniu. Odvolací súd poukazuje, že vzhľadom na uplatnenie zaplatenie peňažnej sumy zo strany žalobcu z titulu vyššie uvedenej uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pri ktorej nebolo preukázané zosplatnenie úveru, vznikol žalobcovi nárok na peňažné plnenie voči žalovanej na základe nezmeneného skutkového stavu podľa obsahu spisu a vykonaného dokazovania. V súlade s ust. § 124 ods. 2 CSP je možné aj v samotnej žalobe priznať hmotno-právne účinky. Je nepochybné, že žaloba a v nej opísaný skutkový stav, vrátane dokladov k nej priložených, obsahujú výzvu voči žalovanej na zaplatenie dlžnej sumy. Uznesenie Krajského súdu v Prešove 4. marca 2025, sp. zn. 13CoCsp/29/2024, odsek 22. Aj v prípade, že úver sa nestal splatným jednorazovo, žalobca má nárok na úhradu všetkých jednotlivých splátok, ktoré sa stanú splatnými do momentu vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie po opätovnom prejednaní a rozhodnutí predmetného sporu a ktoré neboli doposiaľ uhradené a nie sú premlčané v súlade s §103 Občianskeho zákonníka prvej vety. Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. januára 2024, sp. zn. :3CoCsp/42/2023, odsek 19. - „V prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že žalobca neplatne zosplatnil úver a zároveň ak dospeje k záveru, že úver poskytnutý na základe zmluvy je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, bude zisťovať dôvodnosť priznania nepremlčaných a splatných splátok ku dňu vyhlásenia rozsudku. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 3. apríla 2023, sp. zn.:3CoCsp/51/2022, odsek 15. - „Keďže súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom dňa 01.07.2022, správe priznal žalobcovi nárok na zaplatenie splátok splatných do 20.06.2022, čo vo výsledku predstavuje sumu 1.380 eur.“ Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. januára 2023, 7CoCsp/29/2022, odsek 27. - „Súd prvej inštancie pochybil, ak pri posúdení právneho úkonu zosplatnenia úveru dospel k záveru o právnej neopodstatnenosti celého uplatňovaného nároku. Aj keď k účinnému zosplatneniu úveru nedošlo, žalobcovi nezanikol nárok na zaplatenie dlžných splátok úveru vyplývajúcich z úverového vzťahu ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie.“

10. Uvedenú vec súd takto právne posúdil.

11. Podľa ust. §1 ods. 2 zákona č. 129 /2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

13. Podľa ust. § 9 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a. druh spotrebiteľského úveru,

- b. obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c. meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e. celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f. opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h. ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- i. právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- j. súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- k. prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- l. úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m. upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- n. veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- o. výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- p. informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- q. právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- r. spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s. informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t. právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- u. názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

14. Podľa ust. § 11 ods.1 cit zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a. zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b. zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),
- c. zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo
- d. v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

- e. veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa) a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f. veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g. ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

15. Podľa ust. § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

16. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa ust. § 53 ods. 2, 3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a. má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b. dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c. vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d. vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e. umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f. umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g. oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h. prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i. umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j. určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
k. obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
l. v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
m. spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
n. ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
o. obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

20. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Podľa ust. § 17 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

27. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru

28. Podľa ust. § 17 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

29. Podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Podľa ust. § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „OZ“) Dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou. Žalovaný je dedičom po poručiťelovi a preto v zmysle ust. § 470 ods. 1 OZ smrťou poručiťela vstúpil do záväzkového vzťahu namiesto poručiťela a stal sa tak zmluvnou stranou s právami a povinnosťami v zmysle zmluvy.

32. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

33. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

34. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

35. Podľa ust. § 150 ods. 1, 2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

36. Podľa ust. § 151 ods, 1, 2 skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

37. Súd zistil, že medzi veriteľom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

38. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 879 eur a dlžník, žalovaný sa zaviazal poskytnúť

úver žalobcovi splatiť v 48 splátkach vo výške 26,70 eur mesačne, prvá splátka bola splatná dňa 15.12.2022 a posledná splátka dňa 15.11.2026.

39. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaný uhradil finančné prostriedky celkovo vo výške 152,16 eur do podania žaloby.

40. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

41. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

42. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súd považoval dohodnutý úrok za úrok, ktorý nie je v súlade so zákonom, pretože je v rozpore s dobrými mravmi.

43. Súd preskúmal predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v časti dohodnutého úroku. Súd považoval celý úver za bezúročný a zmluvu v časti dohody o úrokoch vyhodnotil za neplatnú.

44. Podľa obsahu zmluvy medzi stranami sporu bol dohodnutý úrok 16,99 % ročne. Čo sa týka výšky úrokovej sadzby uvedenej a dohodnutej v zmluve na výške 16,99 %. Súd zisťoval výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období na internetovej stránke Národnej banky Slovenska a zistil, že výška pri obdobných úveroch v rozhodnom období bola 6,38 % ročne. Dohodnutá výška v danom prípade predstavuje viac ako dvojnásobok výšky úrokovej sadzby za ktorú poskytovali banky úvery v rozhodnom čase teda v čase uzavretia zmluvy. Preto je podľa názoru súdu dohoda o úroku v rozpore s dobrými mravmi a preto v zmysle cit. zákonných ustanovení je táto časť zmluvy neplatná. Z neplatnej dohody nemôže vzniknúť právo na plnenie. Výška úrokovej sadzby s prihliadnutím na výšku úrokovej sadzby z úverov obdobných v rozhodnom období hraničí už s úžerou.

45. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa prieciť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

46. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014-65. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

47. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 16,99 %, pričom úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 6,38 %. V danom

prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.⁶² „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Je možné tiež takúto výšku úrokov považovať za úžeru. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/201363. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov ;čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“⁶⁴. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov už o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností. Je možné v danom prípade konštatovať, že výška úrokov hraničí s úžerou. V danom prípade výška úrokov prevyšuje dvojnásobok.

48. Podľa ust. § 1 ods. 1,2,3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Odplata podľa odseku 1 sa vyjadruje v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok a vypočíta sa ako súčet plnení podľa odseku 3 za rok. Odplatu podľa odseku 1 tvoria plnenia vyjadrené v a) percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka,
2. jednorazové plnenie v percentách sa považuje za plnenie za rok,
3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa považuje za plnenie za rok,

b) peniazoch prepočítavané na percentá zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v peniazoch za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka, vydelení sa sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,
2. jednorazové plnenie v peniazoch sa vydelení sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,
3. opakujúce sa plnenie v peniazoch za rok sa vydelení sumou zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov a vynásobí sa číslom 100,

c) percentách z inej sumy, ako je suma zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov tak, že

1. opakujúce sa plnenie v percentách za iné obdobie ako jeden rok sa prepočíta na obdobie jedného roka a vynásobí sa podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,
2. jednorazové plnenie v percentách sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov,
3. opakujúce sa plnenie v percentách za rok sa vynásobí podielom sumy, z ktorej sa vypočítava plnenie, a sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov.

49. Podľa ust. § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

50. Podľa ust. § 1a ods. 1,2,3,4,5 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb (Najvyššia prípustná výška odplaty (k § 53 ods. 6) ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na obdobie kratšie ako tri mesiace alebo o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, ktorých výška nepresiahne 100 eur, je najvyššia prípustná výška odplaty zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov 30 % ročne. Ak ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi na nájom a kúpu veci, ktorú spotrebiteľ užíva s právom jej kúpy po uplynutí dojednaného času užívania (lízing), a súčasťou odplaty je aj havarijné poistenie, je najvyššia prípustná výška odplaty 2,5-násobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 ročne. Najvyššia prípustná výška odplaty sa posudzuje podľa pravidiel uvedených v odsekoch 1 až 3 ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi. Sumy alebo percentá vypočítané podľa tohto nariadenia vlády sa zaokrúhľujú na dve desatinné miesta nahor.

51. K uvedenému záveru o rozpore s dobrými mravmi súd dospel napriek úprave v ust. §1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ustanovenie § 39 OZ o neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi je stále v platnosti a v danom prípade vzhľadom na výšku úrokov je možné jednoznačne v prípade, že výška úrokov hraničí s úžerou a preto možno hovoriť o rozpore s dobrými mravmi.

52. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 16,99 % za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom, je s nimi v hrubom rozpore a súd takto dohodnutú odplatu považoval aj za neprimeranú v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvnú podmienku ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

53. Súd považoval úver za bezúročný aj z dôvodu porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

54. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, súd sa zaoberal, či zo strany žalobcu, veriteľa nedošlo k porušeniu povinnosti s odbornou starostlivosťou preskúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, čo spôsobuje jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

55. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver nebola medzi stranami sporná. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou, podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

56. Súd sa zaoberal skutočnosťou, či predmetný spotrebiteľský úver spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom zistil, že v zmluve absentuje uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN (ust. § 9 ods. 1,2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z.) a platnosťou vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

57. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

58. Podľa čl. 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

59. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

60. Podľa ust. § 150 ods. 1,2 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

61. Podľa ust. § 151ods, 1,2 skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

62. Súd v konaní ex offo vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver sa zaoberal skúmaním bonity dlžníka veriteľom a tým, či zmluva má všetky zákonné obligatórne náležitosti.

63. Z vykonaného dokazovania súdu, tak ako je to vyššie uvedené je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného, žalobca, veriteľ nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku výdavkov žalovaného, nebolo preto preukázané či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Z listiny lustrácie v SRBI vyplýva, že žalovaný mal podané viaceré žiadosti o úver a to 4, 3 boli odmietnuté (pokiaľ išlo o kreditne karty).

64. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

65. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní ako to uviedol vo svojom písomnom vyjadrení a predloženými listinami (SRBI) ako je to vyššie uvedené sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

66. V zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 je priznaná veriteľovi voľná miera úvahy pri určení, či informácie, ktoré má k dispozícii, sú dostatočné na potvrdenie úverovej bonity a či ju musí overiť aj inými prostriedkami. Veriteľ sa tak musí vzhľadom na okolnosti prípadu buď uspokojiť s informáciami, ktoré mu boli predložené spotrebiteľom alebo sa rozhodnúť, že považuje za nevyhnutné tieto informácie doplniť.

67. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 4Co/100/2019 zo dňa 13.02.2020 „Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám

a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať.“

68. V danom prípade nebolo žalobcom preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaného najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu žalovaného pri uzatváraní zmluvy. Veriteľ tiež nezohľadnil riadne a odborne zamietnutie niekoľkých žiadostí a to dôvody zamietnutia, čo je tiež dôležité a svedčí o nedostatku rizikovosti a nedostatku bonity dlžníka.

69. Súd tak nemal za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného teda kde býval, či vlastnil nehnuteľnosť alebo či býval v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jeho výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaného, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

70. Žalobca vôbec podľa súdu neskúmal skutočné príjmy a výdavky žalovaného a to predložením príslušajúcich listín. Žiadne iné listiny preukazujúce príjmy hlavne mesačne výdavky, ktoré každá osoba má a ktoré sú v súčasnosti v nemalej výške a teda riadne skúmanie bonity súdu nepredložil.

71. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky žalobca preukázateľne u žalovaného neskúmal. Uvedené nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o úverové zaťaženie žalovaného ani toto nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ mal túto skutočnosť vyhodnotiť ako rizikovú a úver neposkytnúť. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaného pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

72. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami. Skúmanie bonity žalovanej v žalobcom uvedenom rozsahu len potvrdením o príjme v zmysle uvádzanej judikatúry, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

73. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovaného, samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či žalovaný je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

74. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Ani prípadné skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz bánk nie je postačujúce, pretože záväzky klienta nemusia vyplývať z verejných databáz, môže sa jednať o súkromné pôžičky. Tieto databázy nemôžu dať obraz ani o výdavkoch klienta. Pri overovaní bonity žalovaných nemal žalobca k dispozícii údaje o jeho výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri uzatváraní zmluvy nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020).

75. Porovnávanie príjmov a výdavkov žalovaného nevyplývalo zo žiadneho z predložených dôkazov žalobcom. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaného, nie však skutočné

overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

76. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

77. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti: Prokuratura OkrAgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

78. Pri poskytnutí úveru za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

79. Súd zároveň poukazuje, že úver je potrebné považovať za bezúročný aj z toho dôvodu, že nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené predpoklady pre výpočet RPMN tak ako ich vyžaduje zákon č. 129/2010 Z.z. s poukazom na ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora) z 23. januára 2025 vo veci C 677/23 iniciovaný senátom 1Co Krajského súdu v Prešove, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že: predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

80. Súd ďalej zisťoval, či v zmluve určená RPMN bola veriteľom určená a vypočítané správne a či jej výsledok uvedený v zmluve bol výsledkom výpočtu z údajov uvedených v zmluve.

81. Keďže údaje ako je RPMN, predpoklady pre výpočet RPMN sú v zmysle citovaných zákonných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. obligatónymi údajmi, ich neuvedenie alebo uvedenie v nesprávnej výške spôsobuje v zmysle ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 bezúročnosť a bezpoplatkovosť veru. Je nevyhnutné, aby boli všetky predpoklady pre výpočet RPMN jasne a zreteľne pre spotrebiteľa uvedené vrátane všetkých konkrétnych predpokladov.

82. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

83. Podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

84. Podľa ust. § 19 os. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.

85. Podľa ust. § 19 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

86. Podľa ust. § 19 os. 4 zákona č. 129/2010 Z.z ak zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a zmenu poplatkov zahrnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré sa však nedajú určiť v čase jej výpočtu, vychádza sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov z predpokladu, že úroková sadzba spotrebiteľského úveru a ostatné poplatky zostanú nemenné a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

87. Podľa ust. § 19 os. 5 zákona č. 129/2010 Z.z ak je to potrebné, môžu sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe č. 2.

88. Podľa ust. § 19 os. 6 zákona č. 129/2010 Z.z opatrením, ktoré môže vydať Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, sa ustanovia podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov.

89. V súlade s písm. k) cit. ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. RPMN ktorá bola uvedená v zmluve o úvere 18,64 % je nesprávna, nakoľko správna výška RPMN podľa prepočtu súdu vychádzajú z údajov obsiahnutých v zmluve je 22,96 %.

90. Pre výpočet RPMN sú dôležité vstupné parametre, tie nie sú v zmluve jasne a zreteľne uvedené a označené (čl. 115).

91. Podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia neuvedenie RPMN ako aj ich všetkých zákonných predpokladov spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, čo v danom prípade bolo preukázané. Za neuvedenie RPMN sa považuje aj uvedenie nesprávnej výšky RPMN

92. Dodávateľom v danom právnom vzťahu je žalobca. Je zrejmé, že RPMN bola uvedená ním a žalobca veriteľ neuviedol všetky predpoklady jej výpočtu. V časti 1 zmluvy veriteľ neuviedol žiaden konkrétny vstupný parameter pre výpočet RPMN, len všeobecné tvrdenia.

93. Ak RPMN bola určená v zmluve nesprávne, čo je v neprospech spotrebiteľa, teda akoby nebola uvedená, spôsobuje to bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

94. Podmienky poskytovania spotrebiteľských úverov a výpočet RPMN upravujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

95. Na účely tohto zákona sa RPMN rozumejú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru.

96. Výpočet RPMN upravuje ustanovenie § 19 zákona, kde je definované na základe čoho sa vypočíta RPMN, aké údaje sa použijú na výpočet RPMN a z čoho sa vychádza pri výpočte RPMN a príloha 2, v ktorej je stanovená základná rovnica na výpočet RPMN a poznámky k výpočtu RPMN.

97. V prípade, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa, tak podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

98. Súd sa tiež zaoberal tým, či vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je v súlade so zákonom.

99. V konaní bolo preukázané, že žalobca pôvodne nedoručil doručenkou od vyhlásenia predčasnej splatnosti z 26.10.2023 a ani k listu z 2.10.2023 v ktorej mal upozorniť žalovaného na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný, čo v zmysle ustálenej judikatúry spôsobuje neplatnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti. Počas konania listom zo dňa 15.10.2023 doručil od oboch listín okrem kópie poštového podacieho hárku listiny sledovanie oboch zásielok od Slovenskej pošty, čo v zmysle ustálenej judikatúry je možné považovať za preukázanie doručenia listín.

100. Súd má však za to, že vyhlásenie predčasnej splatnosti je neplatné z iného dôvodu a to, že vyhlásenie, upozornenie neobsahuje konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne veriteľ zosplatnil celý dlh ako to vyplýva z obsahu vyššie uvedených listín ako to vyžaduje OZ, čo potvrdzuje ustálená judikatúra súdov SR.

101. V tomto smere súd poukazuje na rozhodovaciu súdnu prax. Súd dáva do pozornosti rozhodnutie NS SR zo dňa 25.01.2024, č.k. 5Cdo/2/2023. Cit: „14.2 Dovolací súd uvádza, že pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až naj skôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 OZ zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že uplynuli 3 mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatených dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

102. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2021, sp. zn. 7CoCsp/14/2021, kde aj v tomto súdnom rozhodnutí sa uvádza, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný a to v súlade s ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. prípade, že takto veriteľ neurobí, ide o neurčitý právny úkon a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 37 ods. 1 OZ.

103. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným

upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na jednorazové splatenie celej neuhradenej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky spotrebiteľa. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka ustanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Nakoľko ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565 Občianskeho zákonníka, je potrebné ustáliť, že právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace, trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote ešte pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatenia celej pohľadávky nemusí bez ďalšieho začať plynúť až po tom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatenie úveru najneskôr, táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie. Zo splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

104. Rozhodovacia prax súdov sa v súvislosti s posudzovaním platnosti týchto jednostranných právnych úkonov menila. Ako je to vyššie citované v najnovších súdnych rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR ako odvolacích súdov aktuálna súdna prax považuje za nevyhnutné pre platne právne zosplatenie špecifikáciu konkrétnej splátky, pre ktorú k zosplateniu došlo. Takto tomu v danom prípade podľa súdu nebolo. Z obsahu úkonov, kde je uvedené, že dlžník sa dostal do omeškania no z listín nemožno jednoznačne vyvodiť to, s akou splátkou sa dostal do omeškania. Jej uvedenie je nevyhnuté aj pre počítanie lehôt podľa ust. § 53 ods. 9 OZ . To tiež nie je možné preskúmať.

105. Listom 26.10.2023 s odkazom na list zo dňa 2.10.2023 veriteľ mal vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok a vyzvať dlžníka na úhradu celkovej dlžnej sumy v súlade s obchodnými podmienkami zmluvy. V listoch nie je uvedené s ktorou splátkou sa dlžník dostal do omeškania. V upozornení veriteľ neuviedol omeškanie konkrétnej splátky a toto nie je uvedené ani v oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti.

106. Z vyššie uvedených dôvodov je preto podľa názoru súdu, vyhlásenie predčasnej splatnosti neplatné. Súd preto posudzoval splatnosť každej splátky samostatne.

107. Žalobca má preto nárok na nepremičané a splatné splátky splatné do rozhodnutia súdu. Keďže prvá splátka bola splatná dňa 15.12.2022 a posledná dňa 15.11.2026 a žaloba bola podaná na OS Banská Bystrica dňa 18.03.2025 do rozhodnutia súdu sú splatné len splátky splatné od 15.12.2022 do 15.11.2025. Splátky splatné od 12/2025 do 11/2026 neboli ku dňu rozhodnutia súdu ešte splatné, je to 12 splátok. Preto ich súd nemohol priznať. Žalobca má preto tak nárok na splátky za obdobie od 15.12.2022 do 15.11.2025, ide o 36 splátok. Má však vzhľadom na bezúročnosť úveru nárok len istinu z týchto splátok.

108. Istina pripadajúca na jednu splátku je 18,31 eur (879 eur /48 splátok). 36 x 18,31 eur je 659,16 eur. Po odrátaní uhradenej sumy je dlh 507 eur. (659,16 eur -152,16 eur).

109. V tejto časti istiny 507 eur považoval súd žalobu za dôvodnú a vyhovel jej. Vo zvyšnej časti žalobu, čo do istiny a úroku zamietol. Pokiaľ ide o nárok na úroky, na tieto žalobca nemá ako to súd uviedol z viacerých dôvodov nárok.

110. Pokiaľ ide o nárok na náklady spojené s vymáhaním pohľadávky v sume 18 eur, súd ich považoval za nepreukázané. Žalobca v tejto časti neunesol dôkazne bremeno, o aké náklady ide, z čoho pozostávajú a ich výšku žiadnym hodnoverným dôkazom nepreukázal.

111. Pokiaľ ide o poistenie a poplatok za poistenie, ktorý bol uvedený v zmluve v sume 5,29% (výška splátky s poistením tak bola 26,70 eur), súd tento nárok tiež považuje za nedôvodný. V texte zmluvy bod 1 je uvedené, že bol zvolený balík poistenie. Súd má za to, že túto poistnú zmluvu, ktorá je súčasťou inej zmluvy a to zmluvy o spotrebiteľskom úvere je možné považovať za poistnú zmluvu, ktorá nie je uzavretá v zmysle ust. § 788 a nasl. OZ..

112. Podľa ust. § 788 ods. 1 OZ poistnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné.

113. Podľa ust. § 788 ods. 2 OZ poistná zmluva obsahuje najmä

- a) výšku poistnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poistnej sumy,
- b) výšku poistného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poistné alebo bežné poistné,
- c) poistnú dobu,
- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poistnú zmluvu,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

114. Podľa ust. § 788 ods. 3 OZ súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poisťiteľa (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťiteľom zmluvu uzavrel, oznámené.

115. Podľa ust. § 788 ods. 4 OZ v poistnej zmluve sa možno od poistných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

116. Súd v tomto smere pokiaľ ide o poistenie poukazuje, že pokiaľ sa jedná o nárok ohľadom poistného má súd za to, že žaloba žalobcu je nedôvodná, pretože ohľadom poistenia, súd takúto dohodou vyhodnotil za neplatnú. Žiadna osobitná poistná zmluva žalobcom predložená nebola. Poistná zmluva bola zakomponovaná do zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

117. Žalobcom predložená dohoda o nejakom poistení, ktorá je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, časť 3. Takéto zakomponovanie poistnej zmluvy do inej zmluvy, je neprijateľné, zavádzajúce v snahe oklamať a zavádzať spotrebiteľa. Osobitná poistná zmluva doložená nebola. Ak táto dohoda, je zakomponovaná do textu samotnej úverovej zmluvy, bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa a ani nie je osobitne označená ako poistenie, pričom vopred bola zakomponovaná do textu zmluvy o úvere, pričom je nanajvýš otázne, či žalovaný ako spotrebiteľ mal takúto vôľu uzavrieť nejakú poistnú zmluvu a či vedel, že súbežne uzatvára aj nejakú zmluvu o poistení a či ju vôbec chcel uzavrieť. Je nanajvýš pravdepodobne, že dlžník chcel uzavrieť úverovú zmluvu, pretože si chcel požičať peniaze a nie poistnú zmluvu. Ak táto poistka mu bola podsunutá a vnútená, je takáto dohoda neplatná. V texte zmluvy je všeobecné ustanovenie o poistení vsunuté do textu inej zmluvy. Je nesporné, že nebola individuálne dojednaná.

118. Občiansky zákonník v § 37 ods. 1 pozitívne vymedzuje podmienky, za ktorých sa právny úkon považuje za platný a tým aj účinný, teda je schopný vyvolať právne následky. Jedným z právnych následkov právneho úkonu, ktorý nebol urobený platne, je jeho neplatnosť a v tomto prípade ide o absolútne neplatný právny úkon. Samozrejmovou požiadavkou právneho úkonu je aj vôľa - existencia vôle. Ak niet vôle, niet ani právneho úkonu.

119. Právny úkon je urobený slobodne, ak k prejavu vôle nebol účastník prinútený určitými skutočnosťami, bez ktorých by k takémuto úkonu nedošlo. Vážnosť vôle je ďalšou náležitosťou právneho úkonu. Právny úkon je urobený vážne, ak vôľa smeruje naozaj k urobeniu právneho úkonu, t.j. ak bol

právny úkon urobený spôsobom a za okolností, ktoré nevyvolávajú pochybnosti, že subjekt prejavujúci vôľu zamýšľal prívodiť právne účinky, ktoré s takýmto prejavom vôľe spájajú normy občianskeho práva. Ďalšou náležitosťou prejavu vôľe je jeho určitosť. Určitosť sa musí týkať určenia účastníkov, ďalej podstatných zložiek obsahu právneho úkonu a predmetu, ktorého sa právny úkon týka. Prejav je neurčitý, ak sa neurčitosť nedá odstrániť ani výkladom. Ak je obsah právneho úkonu zachytený písomne, určitosť prejavu vôľe je daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Nezrozumiteľnosť možno označiť za neurčitosť prejavu po výrazovej stránke. Zrozumiteľnosť vyjadruje kvalitu spôsobu prejavu vôľe. Právny úkon je nezrozumiteľný, ak konajúci po jazykovej stránke nedosiahol v dôsledku vadného slovného, či iného sprostredkovania, jasné vyjadrenie vôľe a objektívne vzaté ani výkladom právneho úkonu nemožno zistiť, čo chcel účastník prejsť. V danom prípade chýba aj táto náležitosť a to určitosť prejavu.

120. Ak ide o právny úkon, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti stanovená písomná forma, musí byť určitosť prejavu vôľe daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný. Nestačí, že účastníkovi právneho vzťahu je jasné, čo je predmetom zmluvy, ak nie je poznateľný z jej textu. Určitosť písomného prejavu vôľe je objektívnou kategóriou a taký prejav vôľe by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u osôb, ktoré nie sú účastníkmi daného právneho vzťahu.

121. V danej právnej veci, vzhľadom na konanie žalobcu a postup, akým podľa jeho tvrdení mala byť zmluva o poistení uzatvorená, súd je toho názoru, že zo strany žalobcu nebol naplnený ani predpoklad určitosť prejavu vôľe smerujúci k uzatvoreniu zmluvy o poistení. Žalovaný o tomto nemusel byť ani oboznámený. Žalobca nepreukázal, že so žalovaným bola uzavretá osobitná poistná zmluva tak aby spĺňala všetky požadované zákonné náležitosti, tak ako je to vyššie uvedené.

122. Zároveň je možné aj skonštatovať, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku a zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na škodu spotrebiteľa. Nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, čo spôsobuje jej neplatnosť.

123. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

124. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

125. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

126. Žalobca požadoval úroky z omeškania od 10.11.2023 s odkazom na vyhlásenie predčasnej splatnosti dlhu.

127. Súd mal za to, že k tomu dňu sa dlžník vzhľadom na neplatnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti sa nemohol dostať do omeškania.

128. Do omeškania s úhradou celého dlhu sa tak dlžník, žalovaný mohol dostať až po doručení výzvy zo strany súdu. Za takúto výzvu je možné považovať doručenie žaloby, ktorá bola žalovanému doručená dňa 24.09.2025. Po stanovení primeranej lehoty na plnenie, ktoré je 3 dni sa tak žalovaný mohol dostať do omeškania až od 28.09.2025.

129. Na základe uvedeného, preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške v čase omeškania, ktorá bola 7,15 % ročne (nie tak ako to uviedol žalobca) z dlžnej sumy splatnej istiny, ktorú žalobcovi priznal až od 28.09.2025 a zvyšok nároku žalobcu na úroky z omeškania ako nedôvodný a nepreukázaný zamietol. Súd zamietol aj nárok na úroky z omeškania z nepriznanej istiny. Ak nie je dôvodná istina, nie je dôvodný ani úrok z omeškania z nej.

130. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

131. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

132. Súd žalobe čiastočne vyhovel a čiastočne ju zamietol. Po prepočte úspechu bol v konaní úspešnejší žalobca v pomere 63%. Žalovaný bol úspešný v pomere 37%. Úspešnejší žalobca má tak nárok na náhradu trov konania v pomere svojho úspechu, t.j. 26% (79% - 21%). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.